

Sisekaitseakadeemia

Päästekolledž

Enn Eberg

RK030

EESTI PÄÄSTEMEESKONNA
RAHVUSVAHELISE
HUMANITAARPARTNERLUSE MOODULITE
SISERIIKLIK RAKENDAMINE

Juhendaja

Rivo Salong

Abijuhendaja

Jevgeni Jutkevits

Tallinn 2007

SISUKORD

1.	REFERAAT	3
2.	LÜHENDID JA NENDE TÕLGE	4
3.	SISSEJUHATUS	5
4.	SEADUSANDLIK TAUST	7
4.1.	Valdkonda reguleerivad õigusaktid	7
5.	KOOSTATUD UURIMISKÜSIMUSTIK	8
5.1.	KÜSITLUSE TULEMUSED	8
6.	RAHVUSVAHELINE HUMANITAARPARTNERLUS (IHP)	10
6.1.	EDRT SENINE KOOSTÖÖ IHP-ga	10
6.2.	IHP TEHNILISED MOODULID	11
6.2.1.	ICT Toetusmoodul	11
6.2.2.	IHP Põhimoodul	12
6.2.3.	IHP Laiendatud moodul	14
7.	IHP VÕIMEKUSE HETKESEIS EESTIS	17
8.	IHP ehk UNDAC SUPPORT MEESKONNA LIIKMETE OSKUSTE JA VÕIMEKUSTE ANALÜÜS	17
8.1.	UNDAC'i toetusmeeskonna koolitus	17
8.2.	Nõuded meeskonnaliikmete keeleoskusele	18
8.3.	ÜRO standarditest tulenevad lisanõuded meeskonnaliikmetele	18
9.	IHP MOODULITE JA EKSPERTIDE RAKENDAMISE VÕIMALUSED EESTIS TOIMUVATE SUURÕNNETUSTE LIKVIDEERIMISEL	20
9.1.	Päästeteenistuse varustatus tasemest	20
9.2.	Kohaliku omavalitsuse tegevuse toetamine ning nõustamine	22
9.3.	Hindamine ning kaardistamine	24
9.4.	“Elutegevuse toetamise” võimekus	25
10.	SOOVITUSED JA ETTEPANEKUD	26
10.1.	teadmiste levitamine	26
10.2.	Päästetööde juhtimine	26
10.3.	EDRT ja IHP rühma aktiveerimine ning siseriiklik rakendamine	26
10.4.	Varustus	27
11.	KOKKUVÕTE	28
12.	SUMMARY	29
13.	KASUTATUD KIRJANDUS ja ALLIKAD	30
	LISA 1 - Intervjueerimise küsimustik	31
	LISA 2 - IHP CONCEPT PAPER	33

REFERAAT

KÄESOLEVA LÕPUTÖÖ TEEMA ON “EESTI PÄÄSTEMEESKONNA IHP¹ MOODULITE SISERIIKLIK RAKENDAMINE”. LÕPUTÖÖ ON KOOSTATUD EESTI KEELES, KOKKUVÕTE ON KOOSTATUD NII EESTI KEELES JA VÕÕRKEELNE KOKKUVÕTE INGLISE KEELES. TÖÖ MAHT ON 42 LEHEKÜLGE, MILLELE ON LISATUD 3 LISA 13-NEL LEHEKÜLJEL.

TÖÖ KOOSTAJA EESMÄRGIKS ON ANADA ÜLEVAADE JA ANALÜÜSIDA RAHVUSVAHELISE HUMANITAARPARTNERLUSE (IHP) RAAMES VÄLISRIIKIDELE JA RAHVUSVAHELISTELE ORGANISATSIOONIDELE ANTAVA ABI KONTSEPTSIOONILE (TEHNILISTE MOODULITE JA TEENUSTE) SARNASEID RAKENDUSVÕIMALUSI EESTI RIIGISESTE SUURÕNNETUSTE, KATASTROOFIDE JA HÄDAOLUKORDADE KORRAL.

¹ IHP – International Humanitarian Partnership

1. LÜHENDID JA NENDE TÕLGE

EDRT – Estonian Disaster Relief Team- Eesti Päästemeeskond

IHP - International Humanitarian Partnership- Rahvusvaheline

Humanitaarpartnerlus

OCHA – Office of Coordination Humanitarian Affairs- Humanitaarasjade

Koordineerimise Büroo

UNDAC - United Nations Disaster Assessment and Coordination – ÜRO kriiside

ja katastroofide hindamine ja koordineerimine

NATO PFP- NATO Partnership for Peace – NATO programm Partnerlus Rahu

Nimel

GPS- Global Position System- Globaalne Positsioneerimise Süsteem

VHF- Very High Frequency- väga kõrge sagedus

HF- High Frequency- kõrgsagedus

ÜRO- Ühinenud Rahvaste Organisatsioon

OSOCC- On Site Coordination Center- Sündmuspaiga Koordinatsiooni Keskus

2. SISSEJUHATUS

Eesti otsib pidevalt võimalusi tõhustada riigiparaati, sealjuures eriti optimeerida ametkonna hulka. Samas on eesmärk mitte ainult ametnike arvu vähendada, vaid tõsta ka elanikkonnale pakutava teenuse kvaliteeti läbi koolitatud ja pädevate erialaspetsialistide. Seega on eesmärk vähema arvu inimestega saavutada parem tulemus. Hiljuti päästeasutustes läbi viidud regionaalsete päästeskuste moodustamise reform on üks näide sellistest võimaluste otsingutest ja lahendustest. Reformi tulemusena moodustati Eestis neli päästeskust ning vähendati muuhulgas oluliselt juhtimise-, majandamise-, operatiivreageerimise- ja muu asjaajamise dubleerimist. Just tegevuste dubleerimise vähendamine ning kulude optimeerimine võimaldab nii inim- kui ka materiaalseid ressursse kokku hoida ning sihipärasemalt kasutada.

Alljärgnevalt analüüsib töö autor võimalusi, kuidas rakendada Eesti päästemeeskonna IHP rühma võimekusi, varustust, oskusi ning seadusandlikke võimalusi reageerimaks siseriiklike õnnetuste ning hädaolukordade korral.

Lõputöö hüpotees on sõnastatud järgmiselt: Eesti päästeteenistuse operatiivtöötajad ei oma informatsiooni EDRT IHP moodulite tehniliste rakendamise võimalustest siseriiklike suurõnnetuste, katastroofide või hädaolukordade korral.

Töö muudab aktuaalseks tõsiasia, et seoses viimastel aastatel toimunud suurõnnetuste ja hädaolukordadega nagu näiteks Lääne-Eesti ranniku üleujutused jaanuaris 2005 ning Agusalu jm. ulatuslikud metsatulekahjud suvel 2006 on olemas vajadus spetsiaalse logistilise ja kommunikatsiooni ning juhtimise/nõustamise/hindamise jm. tugiteenuste järele suuroperatsioonide läbiviimisel.

Loetletud sündmuste puhul vaja minevad teenused ja tegevused on võrreldavad/analoogsed teenuste ja tegevusega, millega Eesti päästemeeskonna spetsialistid tegelevad rahvusvaheliste suurõnnetuste korral välisriikides ning

millega toimetulemiseks on omandatud vastavad oskused ja varustus. Seega tekib õigustatud küsimus, millised on võimalused seda võimekust kasutada siseriiklike suurõnnetuste lahendamisel.

3. SEADUSANDLIK TAUST

Eesti Vabariigis korraldavad ja viivad läbi päästetöid riigi päästeasutused, kohaliku omavalitsuse päästeasutused ning päästetööde tegemiseks lepingu sõlminud mittetulundusühingud². Eesti päästemeeskond on küll Päästeameti alluvuses ja eelarvest finantseeritav spetsialistide meeskond, kuid tema siseriiklik reageerimine ei ole õiguslikult reguleeritud.

3.1. Valdkonda reguleerivad õigusaktid

Eesti Päästemeeskond on vabatahtlikkuse alusel Päästeameti peadirektori käskkirja alusel moodustav vastava ala spetsialistide meeskond³. Meeskonna moodustamine, lähetamine ja kulude katmine on sätestatud Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2001. a määrusega nr 207 kehtestatud "Rahvusvahelistel päästetöödel osaleva meeskonna moodustamise, selle valmisoleku tagamise, päästetöödele lähetamise ja kulude katmise kord" alusel.

Päästeseaduse § 16 lg.3 sätestab päästetööde juhi õiguse rakendada päästetöödel tööväimeelisi füüsilisi isikuid alates 18-ndast eluaastast. Päästetööde üldeeskirja⁴ § 22 lg. 8 annab päästetööde juhile seadusliku õiguse kaasata staabi töös teisi isikuid vastavalt päästetööde juhi otsusele.

Seega ei ole otseselt reguleeritud Päästemeeskonna ja seal hulgas ka Rahvusvaheline Humanitaarpartnerluse rühma kaasamine siseriiklikel sündmustel. Seda on küll eelnevalt tehtud Päästeameti peadirektori käskkirja alusel, kuid puudulikult on lahendatud ning määratlemata meeskonnaliikmete alarmeerimine, teavitamine, reageerimise kord, lähetamine ning kulude katmine.

² Päästeseadus 23.03.1994- RT I 1994,28,424, RT I 2006,14,112

³ Rahvusvahelistel päästetöödel osaleva meeskonna moodustamise, selle valmisoleku tagamise, päästetöödele lähetamise ja kulude katmise kord. RT I, 28.06.2001, 57,344

⁴ Päästetööde üldeeskiri. 23.03.2000 RTL 2000,32,433, RTL 2004, 150,2278

4. KOOSTATUD UURIMUSKÜSIMUSTIK

Uurimusküsimustik saadeti Lääne-, Ida-, Lõuna- ja Põhja- Eesti Päästkeskusesse, Päästameeti päästetööde-, ja kriisireguleerimise osakonnale ning -välissuhete büroole. Küsitlusel järgisin põhimõtet, et esindatud oleksid kõik päästestruktuuris olevad erinevad juhtimis- ja koordineerimistasandid. Küsimustikus olevad küsimused olid esitatud viisil, mis tooks esile vastaja informeerituse taseme antud teemas.

Küsitluse eesmärgiks oli välja selgitada ja koostada ülevaade olemasolevatest takistustest ning tõrgetest, mis piiraksid EDRT IHP ja IHP/ UNDAC SUPPORT meeskonna rakendamist siseriiklikel suurõnnetustel ning muudel päästetöödel, samuti leida asjaolud, mis selle kasutamist soodustaksid. Lisaks soovis autor välja tuua peamised siseriiklikud rakendamise võimalused ning autori omapoolsed ja küsitletud ekspertide soovitusel, kuidas suurendada EDRT IHP rühma võimekuste teadvustamist Eesti päästasutuste juhtide hulgas ning seeläbi saavutada nende tõhusam rakendamine siseriiklike sündmuste lahendamisel.

4.1. KÜSITLUSE TULEMUSED

Üldiselt võib kvantitatiivselt välja tuua, et küsimustele vastas 60 % küsimustiku saanud isikutest.

Laekunud vastuste põhjal saab öelda, et täidetud sai küsimustiku põhieesmärgid:

- 65 % küsitlusel vastanutest ei oma ülevaadet EDRT IHP moodulitest ning ka EDRT IHP SUPPORT rühma võimekusest,
- 90 % vastanutest leidis, et EDRT IHP mooduleid ning IHP SUPPORT rühma on võimalik ja ka vajalik rakendada siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel.

Samuti tõi küsitlus välja rida probleeme, milleks on:

- puudulik ülevaade EDRT IHP võimekusest ning tehnilisest varustatusest,

- puudulik EDRT⁵ siseriiklik rakendamise ning aktiveerimise kord,
- puuduv ühtne arusaam IHP moodulite kasutamise võimalustest.

Tänu küsitlusele saab väita, et antud teema pakub Eesti päästeteenistuse operatiivjuhtidele suurt huvi ning vajab põhjalikku edasiarendamist.

⁵ Kuna IHP on EDRT struktuuri kuuluv rühm, siis ei ole tema alarmeerimiseks ning aktiveerimiseks vaja kehtestada eraldi korda. Autori kommentaar

5. RAHVUSVAHELINE HUMANITAARPARTNERLUS (IHP)⁶

Mis asi on Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus? 1995. aastal löid Suurbritannia, Taani ja Rootsi elanikkonnakaitse ja humanitaarabi eest vastutavad valitsusasutused Rahvusvahelise Humanitaarpartnerluse (IHP), tagamaks nende koostööl põhinevat rahvusvahelist tuge ÜRO-le. 1998. aastal liitusid IHP-ga Norra ja Soome. Hiljem on liitunud ka Holland ning mõnest operatsioonist on võtnud osa ka Belgia (ei ole ametlik IHP liige).

IHP on ilma siduvate lepinguteta mitteametlik organisatsioon. Olemasolev struktuur on toiminud edukalt aastase roteeruva eesistumise põhimõttel iga IHP liikme poolt.

IHP põhieesmärk on koordineerida ja tagada rahvusvahelist operatiivtuge ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide (näiteks Maailma Toiduprogramm) läbiviidavate humanitaarabi ja kriisireguleerimisoperatsioonidele nii looduslike katastroofide kui ka tsiviilhädaolukordade puhul. IHP riigid toetavad abimissioone logistika ja transpordi, sidevarustuse ja arvutitehnikaga, mis jääb pärast operatsiooni tihti kannatanud riiki humanitaarabina või riigis tegutsevatele humanitaarorganisatsioonidele⁷.

5.1. EDRT SENINE KOOSTÖÖ IHP-ga

Esimesed sammud tegi Eesti IHP programmi raames aastal 2001. Selleks tööks oli Rootsi endiste sõjaväeveokite ülevärvimine humanitaarabi operatsioonideks sobivaks ehk siis valgeks ning nende toimetamine Afganistani. Projekt toimus koostöös Rootsi päästeenistusega (SRSA⁸).

Sisulisem koostöö jätkus juba 2005 aastal, kui kuus Eesti Päästemeeskonna liiget töötasid tsunamist räsitud Indoneesias, Sumatra saarel Calangis.

⁶ IHP International Humanitarian Partnership

⁷ Jutkevitš J. 2006. Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus. Häire 112 2/2, 11

⁸ SRSA- Swedish Rescue Service Agency

Seni IHP suurim operatsioon algas 2005 a. oktoobris Pakistanis, kuhu püstitati 5 telklaagrit Humanitaartöötajatele⁹.

Püstitatud laagrid võimaldasid majutust operatsiooni kõrghetkel rohkem kui 300-le rahvusvahelisele humanitaartöötajale.

Eesti Päästemeeskond võttis ka sellest operatsioonist aktiivselt osa. Kaheksa kuu vältel töötasid 13 EDRT spetsialisti Batagrami laagri majandamisel.

Aktiivse koostöö tulemusena kutsusid sügisel 2006 IHP riigid Eestit ametlikult organisatsiooniga liituma. Oma uute partnerite valimisel on aga IHP jaoks tähtsam humanitaarideele pühendumus ja sarnane mõttelaad, mille poolest osutus Eesti Põhjamaade ja UK¹⁰ kolleegidele lähedasemaks. IHP liikmelisus tähendab aga Eesti ja kõigepealt Eesti Päästemeeskonna jaoks aktiivset kaasatust ja panustamist humanitaaroperatsioonidesse IHP/ÜRO lipu all, tihedamaid koostöösidemeid Põhjamaade partneritega, oma logistikabaasi, ressursside ja oskuste arendamist ja rakendamist (ka siseriiklike suurõnnetuste korral) ning humanitaareesmärkideks välisministeeriumi eraldatud vahendite selget kasutamiskanalit¹¹.

5.2. IHP TEHNILISED MOODULID

Oma olemuselt on IHP tehnilised moodulid jaotatud kolmeks. Nendeks on "ICT"¹² toetusmoodul, põhimoodul¹³ ja laiendatud moodul¹⁴.

5.2.1. ICT Toetusmoodul

ICT toetusmoodul on kiiresti rakendatav moodul, mis on vaja kohale toimetada harilikult kuni kahe IHP toetusmeeskonna liikme poolt. Nimetatud moodul

⁹ Jutkevitš J. 2006. Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus. Häire 112 2/2, 11

¹⁰ UK- United Kingdom- Ühinenud Kuningriigid

¹¹ Jutkevitš J. 2006. Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus. Häire 112 2/2, 11

¹² Information and Communication Technology

¹³ vastavalt liikmelisuse ajakavale on EDRT mooduli rakendamiseks valmis 2008-2009

¹⁴ Vastavalt liikmelisuse ajakavale on EDRT mooduli rakendamiseks valmis aastateks 2010-2011

aktiveeritakse UNDAC¹⁵ meeskond nõudmisel või samaaegselt UNDAC meeskonnaga, kui on teada, et õnnetuspiirkonnas vajatakse tehnilist abi. Moodulis on rakendatud peamised elemendid kontori- ja telekommunikatsiooni vahenditest. Vahendite komplekteerimisel peab olema arvestatud toimunud õnnetuse iseloomu ning toimumise piirkonna iseärasusi.

Lisaks peavad toetusmeeskonna liikmed omama isiklikku varustust, mis võimaldab neil iseseisvalt töötada kriisi piirkonnas. Moodul võimaldab sõltumata infrastruktuuri olukorrast piirkonnas luua:

- autonoomse elektritoite,
- toimiva andmevahetuse,
- telefoniühenduse,
- interneti ühenduse,
- dokumentide trükkimise ja kopeerimise,
- arvutivõrgu töökeskkonna vähemalt kolmele arvutile,
- GPS¹⁶ koordinaatide määramise,
- digitaalfotode tegemise ja edastamise,
- VHF¹⁷ baasjaama paigalduse,
- VHF repiiterjaama paigalduse,
- elektriühenduse koos päikesepatareidega

5.2.2. IHP Põhimoodul

Põhimoodul sisaldab esmavajalikku tehnilist varustust toetamaks UNDAC/OCHA¹⁸ meeskonda olukorras, kus õnnetuspiirkonnas ei ole võimalik luua normaalseid tingimusi missiooni läbiviimiseks. Moodul koos abimeeskonnaga peab olema kohaletoimetatud õnnetuspiirkonda samaaegselt kui

¹⁵ UNDAC- United Nations Disaster Assessment and Coordinations- ÜRO kriiside ja katastroofide hindamine ja koordineerimine

¹⁶ Global Position System- Globaalne Positsioneerimise Süsteem

¹⁷ VHF- Very High Frequency- Väga kõrge sagedus

¹⁸ OCHA- Office for Coordination Humanitarian Affairs- ÜRO Humanitaarasjade Koordineerimise Büroo

UNDAC meeskond. Kogu varustus peab olema pakendatud selliselt, et seda on võimalik transportida regulaarliinide lennukitega. Kuigi moodul on märgitud kui põhimoodul, võib olenevalt abipalvest saata mooduli eraldi. See tähendab kas siis ainult elutegevust toetav varustus või telekommunikatsiooni varustus. Seda juhul kui vajadus on ainult ühe mooduli osas.

Normaalingimustel kuulub Põhimooduli toetusmeeskonda kaks liiget koos isikliku varustusega. Põhimoodul võimaldab sõltumata infrastruktuuri olukorrast piirkonnas luua:

A) Elutegevuse toetuse

- kontori suurusega vähemalt 25m²,
- elektriühenduse 2KW generaatori baasil,
- ööbimisvõimaluse 10-nele isikule,
- autonoomse toitlustamise 10 päevaks,
- joogivee puhastuse,
- kontori toetuse,
- toimiva andmeedastuse,
- telefoniühenduse,
- interneti ühenduse,
- dokumentide printimise ja paljundamise,
- arvutivõrgu töökeskkonna vähemalt kolmele arvutile,
- GPS koordinaatide määramise,
- digitaalfotode tegemise ja edastamise,
- elektriühenduse koos päikesepatareidega

B) Telekommunikatsiooni toetuse

- info edastuse satelliittelefoni kaudu,
- andmeedastuse satelliittelefoni kaudu,
- VHF baasjaama paigalduse koos antenni ja mastiga
- VHF repiiterjaama paigalduse,

- HF¹⁹ repiiterjaama koos antenniga
- elektri generaatorid telekommunikatsiooni vahendite tarvis

C) Transporditoetuse

- 4 x 4 sõidukite baasil

5.2.3. IHP Laiendatud moodul

Laiendatud moodul on mõeldud kui teise astme toetus UNDAC /OCHA meeskonnale juhul, kui toetus kannatanud piirkonnas on ebapiisav operatsiooni jätkamiseks ja olukorras, kus UNDAC/OCHA on palutud appi tugevdama humanitaaroperatsiooni.

Moodul peab olema kohaldatud vastavalt nõudmistele ning abipalve peab tuginema olukorra otsesele hindamisele kriisipiirkonnas. Laiendatud moodul peab olema paigaldatud paari päevaga arvestades kohalejõudmise ajast. Moodul peab saabuma koos vajaliku toetusmeeskonnaga ning olema esialgselt valmis operatsiooniks kestvusega 5-6 nädalat. Kõik meeskonna liikmed peavad omama ka nõutavat isiklikku varustust.

Moodul peab olema pakitud transportkastidesse, mida on kerge käsitleda ja mis on kohaletoometatavad regulaarlennuliinidega. Samuti peab moodul olema kergesti ettevalmistatav maismaa transpordiks .

Laiendatud moodul võimaldab sõltumata infrastruktuuri olukorrast piirkonnas püstitada välilaagri mille koosseisu kuuluvad:

A) Elutegevuse toetus

- majutustelgid vastavalt piirkonna kliimaatilistele tingimustele,
- kontoritelk,
- toitlustustelk,
- koosolekute telk,

¹⁹ HF- High frequency- kõrgsagedus..

- kütte- ja ventilatsioonivahendid telkidele

B) Sanitaarsõlm

- teisaldatavad tualetid,
- teisaldatavad dušid,
- kraanikausid

C) Veeühendus

- veepuhastuse,
- vee hoiustamise võimaluse,
- vee soojendamise võimaluse,
- vee desinfitseerimise võimaluse,

D) Toitlusblokk

- pliidad,
- nõud toidu valmistamiseks,
- lauad,
- toolid

E) Lisavarustus

- tööriistad,
- nõörid, köied,
- mutrivõtmed, kruvikeerajad jne.,
- klambrid, teibid ning muud kinnitusvahendid

F) Kontoriblokk koos

- toimiva andmeedastuse,
- telefoniühenduse,
- interneti ühenduse,
- dokumentide printimise ja paljundamise,
- arvutivõrgu töökeskkonna vähemalt kolmele arvutile,
- GPS koordinaatide määramise,
- digitaalfotode tegemise ja edastamise,
- elektriühenduse koos päikesepatareidega

G) Telekommunikatsiooni blokk koos

- Satelliittelefoni,
- Andmeedastuse satelliittelefoni kaudu,
- VHF baasjaam koos antenni ja mastiga
- VHF repiiterjaam,
- HF repiiterjaama koos antenniga
- Elektrigeneraatoritega telekommunikatsiooni vahendite tarvis

H) Transpordi blokk koos

- 4 x 4 sõidukitega

6. IHP VÕIMEKUSE HETKESEIS EESTIS

Käesoleval hetkel²⁰ puudub Eestil baas- ja laiendatud moodulis kirjeldatud IHP alane võimekus. Vastavalt Päästeameti ja Välisministeeriumi vahelisele koostöölepingule toetab viimane EDRT IHP varustuse hankimisel ja võimekuse saavutamisel alljärgneva ajakava alusel:

- 2007- UNDAC toetusmoodul;
- 2008- köögi/ söögimoodul;
- 2009- ICT²¹ moodul ja WATSAN²² moodul;
- 2010- 2011- elamisblokk.

Kokku on Rahvusvahelise Humanitaarpartnerluse arengukavas selleks planeeritud 20 mln. Eesti krooni.²³

7. IHP ehk UNDAC SUPPORT MEESKONNA LIIKMETE OSKUSTE JA VÕIMEKUSTE ANALÜÜS

2006 aasta seisuga on Eestis 4 UNDAC meeskonna liiget ning 8 ÜRO UNDAC SUPPORT koolituse läbinud meeskonna liiget. Kõik, nii UNDAC - kui ka UNDAC SUPPORT²⁴ meeskonna liikmed on osalenud rahvusvahelistel humanitaar- või päästemissioonidel ning mitmetel rahvusvahelistel õppustel.

7.1. UNDAC'i toetusmeeskonna koolitus

UNDAC *SUPPORT* meeskonna liikmed on läbinud UN OCHA poolt korraldatud vastavasisulise kursuse ning omavad vastavat sertifikaati. Lisaks on enamus läbinud erinevad kursused, mis on korraldatud SRSA NATO PfP programmi raames või EL kodanikukaitse mehhanismi poolt.

²⁰ 13.05.2007seisuga aprill 2007 – autori kommentaar

²¹ ICT- Information and Communication Technology (Info- ja kommunikatsiooni vahendid)

²² Water and Sanitation (Veevarustuse ja sanitaarsõlm)

²³ Jutkevits J. “Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus (IHP) ja Eesti liikmelisuse programm. Ettekanne välisministeeriumis 16.veebruar 2007. Tallinn

²⁴ UNDAC SUPPORT samastatakse IHP SUPPORT meeskonnaga

SUPPORT meeskonna liikmed on osalenud rahvusvahelistel päästeõppustel vähemalt Eesti päästemeeskonna juhtidena või juhi abidena. See on andnud UNDAC SUPPORT meeskonna liikmetele kogemused ka päästetööde juhtimisel, koordineerimisel ning logistika korraldamise valdkonnas. Lisaks peavad UNDAC SUPPORT meeskonna liikmed omama “ *BASIC SECURITY IN THE FIELD-STAFF SAFETY, HEALTH AND WELFARE*”²⁵ ning “ *ADVANCED SECURITY IN THE FIELD*”²⁶ sertifikaati.

7.2. Nõuded meeskonnaliikmete keeleoskusele

IHP töökeel on inglise keel. Lähtuvalt eelnenust on elementaarne inglise keele valdamine vähemalt kesktasemel. Lisaks on soovitatav ka mõne muu võõrkeele nagu näiteks vene- või soome keel valdamine.

7.3. ÜRO standarditest tulenevad lisanõuded meeskonnaliikmetele

UNDAC SUPPORT meeskonna liige peab samalaadselt UNDAC meeskonna liikmele vastama kõigile UNOCHA poolt kehtestatud nõuetele. Oskused, mis on vajalikud missioonidel:

- oskus planeerida,
- läbi viia briifinguid,
- omama teadmisi kultuuride erinevustest,
- omama teadmisi tööohutusest ja turvariskidest,
- omama teadmisi suhetest meediaga,
- omama teadmisi stressijuhtimisest,
- oskust küsitleda inimesi ja koguda informatsiooni,
- oskust analüüsida,
- oskust infot edastada/esitleda,
- aruandeid koostada,

²⁵ Peamised nõuded turvalisusele väliolukorras- meeskonna turvalisus , tervishoid ja heaolu autori vabatõlge

²⁶ Täiendatud turvalisus väliolukorras. Autori vabatõlge

- töötada meeskonnas,
- käsitleda infotehnoloogiaid,
- kasutada kaasaegseid telekommunikatsiooni vahendeid.
- anda esmaabi,
- oskus pidada läbirääkimisi,
- oskus korraldada ja läbi viia kohtumisi

8. IHP MOODULITE JA EKSPERTIDE RAKENDAMISE VÕIMALUSED EESTIS TOIMUVATE SUURÕNNETUSTE LIKVIDEERIMISEL

Katkenud infrastruktuur oli esimene hädasignaali pärast traagilist 8-nda oktoobri maavärinat, mis lõi õnnetuspiirkonna muust maailmast ära. Maanteetransport ja telefoniühendus olid katkenud, ellujäänutele olid jäetud ainult võimalus päästa ennast ise. Seda seniks, kuni muu maailm alles õppis tundma hävitustöö kogu ulatust. Infrastruktuur oli sellisel määral hävinenud, et selle taastamiseks kulus mitmeid kuid²⁷.

Eelnev katkend näitab ilmekalt, kui haavatav on tegelikult ühiskond. Ka Eesti lähiajaloo teame, kui tähtis on toimiv infrastruktuur. Me mäletame hästi, mida tõi endaga kaasa 2005 aasta jaanuaritorm. Katkenud elektri- ning telefoniühendus, puudulik informatsioon, teadmatus, muust maailmast ära lõigatud inimesed.

8.1. Päästeteenistuse varustatus tasemest

Vastavalt Riigi päästeasutuste struktuurile, varustatusele, dokumentatsioonile ja töökorraldusele esitatavatele nõudetele²⁸ on päästeasutuste kohustuslik tehniline varustatus järgmine:

A) Päästeameti tehnikavalmidus

Päästeametil peab olema tagatud vähemalt järgmine tehnikavalmidus:

- juhtimisauto,
- sideauto,
- teisaldatav raadioside repiiter koos käsiraadiojaamade reserviga

²⁷ Rashid Ch Usman Naeem. Paradise lost. Good News PR Network 2005, Lahore, Pakistan. Autori vabatõlge

²⁸ Riigi päästeasutuste struktuurile, varustatusele, dokumentatsioonile ja töökorraldusele esitatavad nõuded. RT I 2000, 104, 686, RT I 2007, 11, 57

B) Päästeasutuse tehnikavalmidus

Päästeasutuse korrapidamisteenistusel peab olema kasutada juhtimisauto, mille varustusse kuuluvad vähemalt:

- autoraadiojaam,
- 2 käsiraadiojaama koos laadimisseadmega,
- mobiiltelefon koos «käed vabad» rääkimise süsteemiga,
- tahvel,
- päästetööde juhi vest,
- sündmuskoha piiramislint,
- valjuhääldi,
- 2 hingamisaparaati,
- 2 taskulampi koos laadimisseadmega,
- esmased päästevahendid (kang, kirves, labidas),
- esmaabikohver

C) Päästeasutuse keskkomandol peab olema tagatud vähemalt järgmine tehnikavalmidus:

- kaks põhiautot,
- paakauto,
- autotõstuk või autoreedel,
- päästeauto,
- reservpõhiauto,
- kahe suitsusukelduslüli varustus,
- ühe keemiasukelduslüli varustus vastavalt piirkonnas valitsevatele ohtudele,
- varustus otsingu- ja päästetöödeks veekogudelt,
- õlireostuse likvideerimise vahendid

D) Päästeasutuse tugikomandol peab olema tagatud vähemalt järgmine tehnikavalmidus:

- põhiauto,
- paakauto,
- reservpõhiauto,
- järeelveetav mootorpump,
- ühe suitsusukelduslüli varustus,
- õlireostuse likvideerimise väikevahendid

Loetletud varustus on hädavajalik igapäevase operatiivvalmisoleku tagamiseks. Kindlasti ei ole kõik päästeasutused võimelised soetama suurõnnetuste tarbeks IHP toetusmoodulitega analoogset varustust. Eesti jaoks oleks see ka majanduslikult ebaotstarbekas ning ebapraktiline.

Suurõnnetuste korral suudab ainult Päästeameti tehnikavalmidus pakkuda alternatiiv sidelahendusi sõltumatu raadioside näol. Paraku on aga muud side- ja andmeedastuskanalid dubleerimata.

Lähtudes eelnenust on funktsionaalselt ja majanduslikult põhjendatud EDRT IHP moodulite lülitamine Päästeameti tehnikavalmidusse.

8.2. Kohaliku omavalitsuse tegevuse toetamine ning nõustamine

Vastavalt Hädaolukorraks valmisoleku seadusele ²⁹ on valla- ja linnavalitsustele pandud muuhulgas järgmised ülesanded:

- [...]
- moodustavad kriisireguleerimismeeskonna,
- teavitavad elanikke hädaolukorrast ja selle lahendamisest,
- korraldavad hädaolukorras toiduainete, joogivee ning esmatarbekaupade ja teenuste kättesaadavuse elanikele,

²⁹ Hädaolukorraks Valmisoleku Seadus. 22.11.2000 RT I 2000,95,613,RT I 2005, 64, 482

- [...]
- taotlevad maavanemalt täiendavaid ressursse hädaolukorra lahendamiseks

Vaadates aga tüüpilise Eesti väikevalla omavalitsuse koosseisu, on nende võimekus kriisi – või hädaolukorras tegutsemiseks üsna piiratud.

Lähtudes aga IHP ICT mooduli võimekusest ning toetusmeeskonna koolitus- ning praktilistest kogemusest, on sellest omavalitsusele suur abi ja toetus.

“Selline toetusmoodul suudaks hädaolukorras tagada toimiva vallavalitsuse. Omavalitsus saab jagada ja vahetada andmeid päästetööde staabiga, maakonna – ja vabariikliku kriisikomisjoniga, meediaga. Oleks meil selline toetusmoodul olnud jaanuaritormi ajal Häädemeestel kasutada, oleks me saanud asuda tööle 36 tundi varem. Jaanuaritormi ajal puudus ju Häädemeestel ning mujal rannikuala omavalitsustes elekter, telefoni- ja mobiilside. Samuti puudus võimalus kasutada elektronposti. Leian, et selline toetusmoodul koos oma ala professionaalidega oleks suureks abiks omavalitsusele. Võimaldab see ju tagada elektriühenduse, telefoniside ning interneti ühenduse. Kui aga vaatleme lähemalt toetusmeeskonda, siis on ta eelkõige läbi oma professionaalsuse suureks abijõuks omavalitsusele³⁰.

Oleks hea, kui ka kriisireguleerimisalaste koolituste raames jagataks omavalitsustele informatsiooni erinevate ametkonda võimekusest. Kui olla siiralt aus, siis ei ole ma küll kuulnud Päästeameti alluvuse olevatest IHP moodulitest ning samanimelisest toetusmeeskonnast. Riik võib küll soetada kaasaegseid tehnilisi vahendeid, koostada plaane ja kavasid, koolitada välja spetsialiste, kuid kui keegi ei tea sellisest võimalustest midagi, ei oska ka keegi neid rakendada³¹.

³⁰ Aava U. Omavalitsuse roll hädaolukorra lahendamisel. Autori üleskirjutis. Häädemeeste 03.04.2007.

³¹ Rebane L. Omavalitsuse roll hädaolukorra lahendamisel. Autori üleskirjutis. Sauga aprill 2007

8.3. Hindamine ning kaardistamine

IHP SUPPORT rühm on võimeline alustama tööd õnnetuspaigas 6 tundi peale alarmeerimist.

Tänu oma varustatusele suudab SUPPORT rühm tagada tehnilised lahendused, mis oli eelnevalt üles märgitud IHP ICT moodulis. SUPPORT rühm on suuteline ka ette käivitama töö piirkondlikus harustaabis.

Samuti alustada olukorra kaardistamise ning hindamisega. Toetudes rahvusvahelistele kogemustele ning soovitudele viiakse hindamine läbi vastavalt alljärgnevale³²:

- õnnetuse mõju elanikkonnale ja infrastruktuurile,
- enamohustatud elanikkonna grupid ning piirkonnad,
- õnnetusele reageerivad valitsusasutused, ametkonnad, organisatsioonid ja nende võimekus,
- abijõudude vajaduse hindamine ning nende maksimaalse rakendamise hindamine,
- võimalused kannatanute majutuseks,
- võimalused tervishoiu tagamiseks,
- joogivee kättesaadavus õnnetuspiirkonnas,
- sanitaartingimuste olemasolu õnnetuspiirkonnas,
- toiduainete kättesaadavus õnnetuspiirkonnas,
- täpsustava hindamisvajaduse määratlemine

EDRT spetsialistid omavad ka kodumissiooni kogemust. Toona küll mitte EDRT IHP rühma nime all, vaid EDRT SAR³³ meeskonnana, tehti tegelikult tüüpilisi IHP toetustegevusi, mis oli kombineeritud päästeoperatsiooniga. Näiteks nõustati kohalikku omavalitsust ning koordineeriti Häädemeeste piirkonnas kohaliku omavalitsuse, päästeteenistuse ja maakonnakriisikomisjoni omavahelist koostööd.

³² UNDAC FIELD HANDBOOK, G2-14

³³ Search and Rescue- Otsingu ja pääste. Autori vabatõlge

Lisaks tegeleti üleujutatud rannikualal kahjude kaardistamisega, elanikkonnale joogivee ning riiete kättetoimetamisega.

8.4. “Elutegevuse toetamise” võimekus

Vaadates aga EDRT IHP liikmelisuse programmis loetletud eesmärke ning loodavaid võimekusi ning laiendatud mooduli võimalusi, on lubamatu jätta kasutamata selline olemasolev ressurss. Laager, mis mahutab kuni kuuskümmend inimest, pakkudes sealjuures ka toitlustust ning muud elutegevuseks vajalikku, ei tohiks jääda seisma laohoonesse olukorras kus seda siseriiklikult vajatakse. EDRT IHP laiendatud moodul võimaldab säilitada normaalse elustandardid päästetöödest osavõtjatele laiaulatuslike ning pikaajaliste metsatulekahjude korral, üleujutuse või muu loodusõnnetuse tagajärjel eluaseme ajutiselt kaotanud inimestele, või suuremahulise evakuatsiooni korral.

Teisalt vajavad ka päästetööde korraldajad pikaajalistel päästetöödel elementaarseid tingumusi puhkamiseks, toitlustamiseks, hügieeniks ning koosolekute ja nõupidamiste läbi viimiseks.

9. SOOVITUSED JA ETTEPANEKUD

Toetudes küsitluse tulemustele saab esile tõsta rea soovitusi, mis aitavad parandada Eesti Päästemeeskonna IHP moodulite siseriikliku rakendamise võimalusi. Vaatleme neid lähemalt.

9.1. Teadmiste levitamine

Meeskonda tuleb ka siseriiklikult päästevaldkonnas laiemalt tutvustada. Ilma kohalikke juhte teavitamata ei ole mõtet eeldada, et küsitakse seda, mille olemasolust keegi midagi ei tea. Selleks, et EDRT IHP rühma kaasata siseriiklikult, tuleb luua võimalus enda “reklaamimiseks”. Seda eelkõige operatiivtöötajate ning kriisireguleerimisspetsialistide hulgas.

9.2. Päästetööde juhtimine

Oma olemuselt ei ole EDRT IHP rühm õnnetustele esmareageerija. Samuti ei tegele ta tulekustutus- ja päästetööde juhtimisega. Lähtudes eelnenust ei ole vajadust rakendada rühma suhtes tulekustus-ja päästetöid juhtida võivatele isikutele kehtestatud haridus- ning koolitusnõudeid.

9.3. EDRT ja IHP rühma aktiveerimine ning siseriiklik rakendamine

Dokumentide analüüsi ning küsimustiku tulemuste põhjal saab väita, et hetkel puudub Eesti kehtestatud kord EDRT ja ka IHP rühma siseriiklikuks rakendamiseks. Soovitan Päästeametil koostöös EDRT “tuumikuga” välja töötada ja kinnitada siseriikliku reageerimise kord ning määratleda siseriikliku reageerimise piirajad.

9.4. Varustus

Vaatamata faktile, et EDRT on Päästeameti hallatav üksus, tuleb välja töötada ja kinnitada IHP moodulite siseriiklik rakendamise kord, kus on sätestatud vastutavad isikud, tingimused varustuse hoiustamisele, juurdepääs varustusele jne.

10. KOKKUVÕTE

Kokkuvõtteks võib öelda, et lõputöös leidis kinnitust püstitatud hüpotees: Eesti päästeteenistuse operatiivtöötajad ei oma informatsiooni EDRT IHP moodulite tehniliste rakendamise võimalustest siseriiklike suurõnnetuste, katastroofide või hädaolukordade korral. Selle järelduseni viis koostatud küsimustik, millele vastasid paljud operatiivtöötajad. Lähtuvalt faktist, et küsitlused ei saadud kõikidele päästeteenistuse operatiivtöötajatele, siis ei saa ka väita, et saadud tulem on 100 %-line. Kuna aga küsitletavate seas oli palju operatiivjuhte, kes töötavad välja operatiivteenistuslikku dokumentatsiooni, siis on võimalik teha teatud üldistused.

Lõputöö esimeses osas on ülevaade päästetöid reguleerivatest õigusaktidest, koostatud küsimustikust ning selle lühianalüüs.

Kuna Eestil ei ole veel täielikku IHP *Concept Paper*'is kirjeldatud võimekuste valmisolekut, annab käesolev töö võimaluse teha paralleelselt moodulite soetamisega ettevalmistusi ka nende siseriiklikuks rakendamiseks. Seda eelkõige teavitustööga päästeteenistuse operatiivtöötajate hulgas IHP alase teadlikkuse tõstmiseks ja seni puuduliku alarmeerimise- ning aktiveerimissüsteemi väljatöötamiseks. Oma osa on selles ka EDRT-l kes peab rohkem tähelepanu pöörama tutvustuskampaaniate korraldamiseks nii päästeteenistuse, kohalike omavalitsuste, kui ka teiste riigiasutuste ning – ametite seas.

Teises osas on antud ülevaade IHP kontseptsioonist, tema erinevatest moodulitest ning Eesti osast selles. Lisaks veel IHP moodulite ja ekspertide rakendamise erinevate võimaluste kaardistamisest.

11. SUMMARY

To summarize the present final paper it can be pointed out that the stated hypothesis confirmed that operative rescuers of Estonian Rescue Services do not have the information concerning technical application possibilities of EDRT IHP modules in case of internal disasters, catastrophes or emergencies. This conclusion was received via questionnaire that was answered by many operative rescuers. Proceeding from the fact that the questionnaire was not sent to all the operative workers, it cannot be stated that the result is 100 per cent. The generalization used while analyzing the data led only to a presumable result. As there were many operation leaders among the answerers who deal with compiling the documentation of operative service, certain conclusions can be drawn.

The first part of the paper contains a survey of legislative acts regulating rescue operations, the compiled questionnaire and its short analysis.

The second part deals with IHP conception, its different modules and Estonia's participation in it. In addition, a closer look is given to IHP modules and different possibilities of applying experts.

As Estonia does not have a complete IHP preparedness, the present paper offers an opportunity to make preparations for application of yet non-achieved modules internally.

The aim is, first of all, to prepare IHP awareness of rescue service operative personnel and to work out the so far non-existing alarming and activating system. EDRT has also a part in the process because their task is to organize more actively introduction campaigns to rescue services, local municipalities but also to state institutions and boards.

12. KASUTATUD KIRJANDUS ja ALLIKAD

1. Aava U. Omavalitsuse roll hädaolukorra lahendamisel. Autori üleskirjutis. Häädemeeste 03.04.2007
2. Hädaolukorraks Valmisoleku Seadus. 22.11.2000 RT I 2000,95,613,RT I 2005, 64, 482
3. Häire 112 .2/2 2006 Päästeamet
4. IHP Concept Paper
5. Jutkevitš J. “ Rahvusvaheline Humanitaarpartnerlus (IHP) ja Eesti liikmelisuse programm. Ettekanne välisministeeriumis 16.veebbruar 2007. Tallinn
6. Päästeseadus 23.03.1994- RT I 1994,28,424, RT I 2006,14,112
7. Päästetööde üldeeskiri. 23.03.2000 RTL 2000,32,433, RTL 2004, 150,2278
8. Rahvusvahelistel päästetöödel osaleva meeskonna moodustamise, selle valmisoleku tagamise, päästetöödele lähetamise ja kulude katmise kord. RT I, 28.06.2001, 57,344
9. Rashid Ch Usman Naeem, 2005, Paradise lost, Lahore, Pakistan:Good News PR Network.
10. Rebane L. Omavalitsuse roll hädaolukorra lahendamisel. Autori üleskirjutis. Sauga 02.aprill 2007
11. Riigi päästeasutuste struktuurile, varustatusele, dokumentatsioonile ja töökorraldusele esitatavad nõuded. RT I 2000, 104, 686, RT I 2007, 11,57
12. UNDAC Field Handbook, 2006, Officee for the Coordination of Humanitarian Affairs. 5th Edition, Printed with the support of the Ministry of Foreign Affairs, Government of Norway

LISA 1 - Intervjueerimise küsimustik

1. Mida Te teate EDRT IHP meeskonnast?
2. Milline on Teie arvamus ERDT IHP SUPPORT meeskonna koolitustest ning ettevalmistusest osalemiseks rahvusvahelistel humanitaar- ja päästemissioonidel?
3. Kas EDRT IHP praegune ettevalmistus on piisav osalemiseks rahvusvahelistel humanitaar- ja päästemissioonidel?
4. Kas EDRT IHP meeskonna tehniline varustus on piisav osalemiseks rahvusvahelistel humanitaar- ja päästemissioonidel?
5. Kas Teie arvates EDRT IHP on arenemisvõimeline meeskond?
6. Kas Teie arvates on võimalik kasutada EDRT IHP mooduleid ka siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?
7. Kas Teie arvates on võimalik kasutada EDRT IHP SUPPORT meeskonda siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?
8. Kas Te näete takistusi EDRT IHP moodulite kaasamiseks siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?
9. Kas Te näete takistusi EDRT IHP SUPPORT meeskonna kaasamiseks siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?
10. Kuidas on Teie arvates võimalik rakendada EDRT IHP SUPPORT meeskonna liikmeid siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?
11. Kuidas on Teie arvates võimalik rakendada EDRT IHP mooduleid siseriiklikel suurõnnetustel ning päästetöödel?

Teie soovitused või nõuanded EDRT IHP meeskonnale?

Täna vastuste eest

Lugupidamisega

Enn Eberg
enn.eberg@gmail.com
5131880

Tabel 1: EDRT IHP planeeritavad moodulid ning soetamise tähtajad

TÜÜP	MEESKOND	NIMETUS	VARUSTUS	AEG
“one man”	Üks toetusmeeskonna liige	toetusmoodul	3 sülearvutit, skänner, printer, kaamera, GPS, satelliittelefon, viis VHF käsijaama, baasjaam ja repiiter	2007
Põhi moodul	Kõik põhimooduli komponendid rakendatakse kahe toetusmeeskonna liikme poolt	Toimetulek	Telk 9-le inimesele, kontori telk, generaator, küpsetaja ja soojendaja, veepuhastamise komplekt, söök 10-neks päevaks	2008-2009
		Kontor	3 sülearvutit, 1 server, skänner, printer, faks, LCD projektor, lauad, toolid, generaator	2008-2009
		Telekommunikatsioon	HF baasjaam ja repiiter, 8 VHF käsijaama, baasjaam ja repiiter, generaator	2008-2009
		Transport	2 sõidukit varustatud HF ja VHF raadiojaamadega, MOSS ³⁴ nõuetel vastav (turvakile klaasidel, miinitekk)	2008-2009
Laiendatud moodul		Humanitaar- Informatsiooni Keskus	Pakkuda vajalik infrastruktuur infotöötlemise spetsialistidele, kaasaarvatud 10 laua ja sülearvutit, arvutivõrk, printer, interneti ühendus ja kontoripind	2010-2011
		Baaslaager	Iseseisev majutus, toitlustusja kontoripind(tavaliselt 30- 60 inimesele)	2010-2011
		Transport	Vastavalt IHP liikmete arvule transpordivahendid, mis vastavad ÜRO standarditele,(MOSS nõuded, kui vajalik) ja mida saab kohaldada ka transportimiseks vastavalt klientide nõudmistele	2010-2011

34 Minimum Operations Safety Standards

LISA 2 - IHP CONCEPT PAPER

UNITED NATIONS OFFICE FOR THE COORDINATION OF HUMANITARIAN AFFAIRS

FIELD COORDINATION SUPPORT SECTION

CONCEPT PAPER

The International Humanitarian Partnership

Equipment Support Modules

1. Introduction:

The aim of the development and establishment of UNDAC support modules is to ensure rapid deployment (within 24 hours from request) of tailored, highly mobile and flexible support to UNDAC missions. The support modules will provide the UNDAC Team with specified equipment to support the operation and trained staff, who can also be utilized for more general mission tasks.

In addition to support to UNDAC missions, modules have been deployed to complex emergency operations. Most recently the modules were used in Afghanistan and East Timor and support team staff and a large module were deployed to assist in the re-entry of the United Nations to Iraq³⁵.

2. The International Humanitarian Partnership

³⁵ The support module for entry to Iraq, made available by the Swedish Rescue Services Agency, provided tented accommodation and related services for 55 persons at the United Nations Office in Baghdad.

The support modules are provided by the member countries of the International Humanitarian Partnership (IHP)³⁶. When modules need to be deployed FCSS consults with the IHP members through the Chair organization to determine which of the IHP countries will deliver the support modules within the requested timeframe. The costs for deployment and operation will, unless otherwise agreed, be covered by the providing country or countries. Mobilisation will depend on agreement on funding by respective governments.

3. Mobilization:

The support modules can be mobilized through FCSS on request of (i) OCHA Management, (ii) the UNDAC Team Leader before departure in co-operation with FCSS or (iii) automatically in situations where there is an obvious need for equipment and/or staff support to the UNDAC Mission, such as earthquakes or other devastating sudden onset disasters.

Standard agreements similar to those used for the UNDAC mobilization system have been concluded with the IHP member countries. These standing arrangements enable FCSS to mobilize the support modules alongside the UNDAC Team. The arrangements for the deployment of the support teams to the field are arranged on the basis of cooperation between the responding countries and FCSS.

4. Staff:

The support modules will be staffed by specialists from the country/countries providing the support. These staff members have received specific training in operation and maintenance of the equipment. In addition to their technical skills, the support staff has all undertaken UNDAC support staff training, which ensures that they can be utilized to assist in the OSOCC operation and in assessment

³⁶ Currently Finland, Sweden, Norway, Denmark, Finland, the United Kingdom, the Netherlands and Belgium

missions. The support staff members will in addition to the Equipment module be equipped with their own personal equipment to ensure their operability and if required MOSS compliancy.

5. Equipment:

The Basic module should, unless otherwise indicated in the mission ToR, be self-sufficient for ten days and capable of providing full support for an up to six person UNDAC Team. The equipment provided by the support teams need to be fully compatible with the equipment in the UNDAC emergency office kit, which is hand carried by UNDAC members when departing on mission. The equipment support modules will be composed for the specific mission in order to optimize the facilitation of the UNDAC operation. The Equipment provided through the IHP Equipment support modules will not be delivered directly from the suppliers, but fully installed and tested equipment which might have been used for prior training or emergency missions.

“One man” Support module:

The One Person Support module is a rapid deployable module, with will be accompanied by one support staff member. The module will deployed alongside the UNDAC Team with the purpose of providing technical support to the work of the team in situations where it is likely that the will be no need for the deployment of a full basic module of if the UNDAC team would require immediate technical support on arrival. The elements are extracted from the Basic Office and Telecoms support and tailored to the type of emergency and the area of operations

The support staff member will in addition to the Equipment in the module carry the following personal technical equipment for own use:

- 1 Voice/data channel (Most suitable system)

- 1 Mobile/Cell phone with data capability
- 1 Laptop
- 1 USB Memory Stick
- 1 Multicard reader
- 1 Digital camera
- 1 GPS incl data cable
- 1 Programming kit for supplied VHF radios

The support module will if nothing else is decided consist of:

- 3 Laptop
- 3 USB Memory sticks min 128MB
- 2 USB Floppy
- 2 12V adapter to computer
- 1 USB HUB
- 1 Multi card reader
- 2 Spare WLAN cards
- 1 Access point for WLAN
- 1 Teleadapters and cable for RJ45
- 1 Digital cameras min 128MB memory
- 1 Colour scanner USB
- 1 Laserprinter USB(paper magazine, min 10pcs/min)
- 1 GPS incl compass, datacable and quickguide (Basic preferably Magellan 315/320)
- 1 Small maintenance/tool kit incl software etc
- 20 CD-ROM re-writeable
 - Enough AC outlets to supply the entire kit from one “AC wall outlet”With surge protection AC adapters
 - The possibility to supply the above kit both for 110V and 220V standard.
- 2 Lockable case with wheels and carrying handles containing all equipment (pelicase 1650 or similar)
- 1 Satellite phone for voice transmission

- 1 Satellite phone for data transmission

In addition f requested: (deployment to area with a security phase)

5 VHF Handset uncl spare batt and AC charger as SPARE All radio equipment UN and MOSS standard

- 1 VHF Base station including a small mast and an antenna kit.
- 1 VHF Repeater kit incl. mast 10m+, Antenna 3dB+
- 1 Power installation kit AC and solar panels, repairing kit.
- 1 Radio programming kit (for “all” UN radios)

A. BASIC MODULES

The basic modules should be considered as immediate support for an UNDAC/OCHA Team when the conditions in the affected area are considered inadequate to facilitate the work of mission. The modules (staff and equipment) are expected to be able reach the affected area within the same time frame as the UNDAC team and should therefore be set up in order to be transported on commercial airliners. (This does not include the Transport Element).

While the entire package is called a “Basic Module”, FCSS can request separate parts of it e.g. a subsistence element or a telecommunications element when situation is such that only part of the basic module is needed.

The Basic Module will normally be accompanied by 2 support personnel. The equipment listed below does not include the requirements for personal kit, or maintenance and administration facilities for the support personnel.

The equipment should be packed in transport boxes, which can be carried by hand and fit into the cargo hold of commercial airline companies.

Subsistence Support Equipment

- 3 3-Man tents, rough climate (with annex, mosquito net at entrance, floor, bag)
- 1 Office tent, min. 25 m2 of 2m height (inner tent w. mosquito net, floor-mat)
- 1 2kva/230v generator (surge break fuse, volt stab. European and multi-plug connectors)
- 1 Light set for tents, low power (outdoor standards, European plugs, fitters, cabling)
- 2 Combined cooker and heater (Kerosene, w. cooking pots, matches)
- 1 Water purification set (hand operated, min 10/l hours with two 10/l bladder tanks)
- Food for up to 10 days (low space/weight, high protein/energy)
- Miscellaneous Equipment:
 - 1 flash light (rechargeable)
 - 2 small collapsible shovels
 - 1 box of plastic strips
 - 25 m of rope
 - 1 role of plastic barricading line
 - 1 role of duct tape
 - 1 small tool back (mix of tools for minor repairs)
 - 1 role of 30 – 50 l plastic bags
 - 1 tarpaulin (to cover equipment)
 - 1 first aid kit (trauma kit)

Office Support Equipment

Laptop (AC 110-230V, installed with:

(English WIN XP, OFFICE XP Pro, UNDAC Mission software, SITA-Dialler, Wave-mail, CD-RW/DVD, Ethernet RJ45, English keyboard USB mouse WLAN built in or card)

- 1 Laptop (used as server and backup, minimum 20 Gb hard disk)
(English WIN XP, OFFICE XP Pro, UNDAC Mission software, SITA-Dialler, Wave-mail, CD-RW/DVD, Ethernet RJ45, English keyboard USB mouse WLAN built in or card)
- 3 COM port facility (1pcs on/to each computer)
- 3 USB Memory sticks min 128MB
- 2 USB Floppy disks
- 2 12V adapter to computer
- 2 USB HUB
- 1 Multicard reader
- 2 spare WLAN cards
- 1 Access point for WLAN
- 1 teleadapters and cable for RJ45
- 1 Flat bedded Colour scanner USB (alternatively a copy machine)
- 1 Laser printer USB (paper magazine, min 10pcs/min)
- 1 Spare cartridge to laser printer.
- 1 small maintenance/tool kit incl. software etc
- 20 CD-Rewriteable
- 10 Floppy disks
- 1 low capacity fax facility (Additional if requested)
- 1 LCD Projector (spare lamp, no screen)
- 1 World radio
- AC outlets European standard to supply the entire kit w.surge protection
- 2 Foldable tables (minimum)
- 4 Foldable chairs (minimum)
- 1 2kva/230v generator (surge break fuse, volt stab. European and multi-plug connectors) “if required”
- 2 Lockable hard shell transport cases with wheels and carrying handles to containing all technical equipment
- * The possibility to supply the above kit both for 110V and 220V standard.

Telecommunications Support Equipment

HF Base station kit incl. antenna

1 HF Repeater kit incl. antenna and power installation

VHF handset (Motorola)

8 Chargers for VHF Radios

VHF Base Station kit incl. Mast and antenna

1 VHF Repeater station

1 Programming kit

Lap Top (English version of Windows 2000/XP), Wave mail

2 ka/230 v Generator +(battery packed, European standard plugs)*

- Connector's and cables (230 v)

1 Jerry can (fuel)

Transport Support Equipment (On transport airlines only)

4x4 all terrain vehicles (diesel, white, 5 seats, double tank, maximum 5 year old, max 60 000km)

(all cars will be delivered fully serviced with all papers incl. complete instructions- and service books)

All cars should be equipped with:

- VHF and HF radios
- Roof rack
- Trippel hook
- Air condition
- TLS (trauma Life Support kit)
- External power supply for GPS, satellite-phone, etc.
- Car Maintenance equipment (ordinary maintenance spare parts)
- Spare tires
- Snow chains
- Sand ladder

- High lifting jack
- Bull bar
- Winch
- Double battery (12v)
- UN stickers
- IHP stickers
- Fire extinguisher

In areas where MOSS requirements are implemented the cars should in addition have:

- Mine blanket installed
- Safety film mounted on all windows

B. AUGMENTED MODULE

The Augmented Module should be considered as secondary support for UNDAC /OCHA Teams when the conditions or the support in the affected area is considered inadequate to facilitate the operation and in situations where UNDAC/OCHA have been requested to provide additional facilities to strengthen the humanitarian operation.

The modules should be tailored to the requirement and a request should normally be based on an initial assessment of the facilities in the affected area. The Augmented Module should be on the ground within a few days of the initial request. Depending on access and transport availability OCHA's Military Civil Defence and Logistics Section (MCDLS) may be requested to assist with transport capacity if needed.

The Module should arrive with the number support staff personnel required to facilitate the first 5 to 6 weeks of the operation.

The equipment list provided below does not include the requirements for personal kit or administration of the support personnel of the resource providing country/countries.

The equipment should be packed in transport boxes, which are easy to handle and can be carried in a commercial airliner and prepared for reloading to road transport at the receiving end. (not including the Transport Module).

Subsistence Support Equipment

Accommodation:

- Accommodation tents (adjusted to the climatic conditions in the area)
- Office/workshop/catering tents with minimum workspace for up to 8 people
 - 10 ka/230 v Generator +(battery packed, volt stabilizer European standard plugs)
 - Lamps for the tents (connectors, cables and battery back-up)
- Heaters or Fans for temperature regulations
- Air circulation pump

Sanitation:

- Portable toilets
- Hand Basins
- Showers (incl. collapsible cabin's)

Water:

- Water purification (electric pump which can be operated by hand)
- Water tanks
 - Water heater (for cold climate)
 - Equipment for collection of rainwater for (unclean water system)
 - Pipes, hoses and taps
 - Equipment for disinfections
 - Water quality test set

Food:

- Cookers (Triangia methylated)
- MRE's for 4 days for the staff
- Cooking set (pots and pans)
- Kitchen table
- Collapsible cupboards
 - Disposable table wear

Miscellaneous equipment:

- Rechargeable batteries for lamps
- Tool box (with tools)
- Shovels
- Tarpaulins
- Robe, wire lines etc.
 - Marking equipment (UN-Flag, etc)

Office Support Equipment

- Lap Tops (English keyboard, modem, Wave LAN, CDRW)
- English version of Windows 2000/XP, Microsoft office 2000/XP
- Support programs (SITA, Wave mail, Encarta, UNDAC Mission software)
- Memory Flash cards 128 MB+
 - Additional Wave LAN cards
 - Network Laser jet printer
 - Flatbed color scanner (portable) (could be combined fax, copier and scanner)
 - Fax (portable) (land line/satellite)
 - Office Copy machine
 - Inmarsat mini M3 Satellite Phone (or Thuraya satellite phone)
 - Regional Bgan Satellite Phone (data transmission only)
 - Digital Camera
 - Volt stabilizer multi plug
 - Extension cables and AC Adapters

- Collapsible table and chairs
- Complete Television set, incl. satellite dish

Telecommunications Support Equipment

- HF Base station kit incl. antenna
- HF Repeater kit incl. antenna and power installation
- VHF handset (Motorola)
- Chargers for VHF Radios
- VHF Base Station kit incl. Mast and antenna
- VHF Repeater station
- 1 Programming kit
- 1 Lap Top (English version of Windows 2000/XP), Wave mail
- 1 2 ka/230 v Generator + (battery packed, European standard plugs)*
- Connector's and cables (230 v)
- 1 Jerry can (fuel)

Transport Support Equipment

- 4x4 all terrain vehicles in white (diesel,) 5 seats, extra tank
(VHF/HF/GPS/INMARSAT Sat phone, mine blanket installed)
 - Car Maintenance equipment
 - Spare tires and snow chains
- HF Base station kit incl. antenna*

Field Coordination Support Section

Emergency Services Branch

OCHA Geneva